

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Національна акціонерна компанія
“Нафтогаз України”

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України розглянуло лист Національної акціонерної компанії “Нафтогаз України” від 11.08.2014 № 40-5121/1.8-14 щодо застосування законодавства у сфері державних закупівель та повідомляє.

Закон України “Про здійснення державних закупівель” (в редакції від 27.03.2014 № 1170-VII) (далі - Закон в редакції від 27.03.2014) встановлював правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти..

Відповідно до частини першої статті 40 Закону в редакції від 27.03.2014, зокрема договір про закупівлю укладається в письмовій формі відповідно до положень Цивільного та Господарського кодексів України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Згідно з частиною п'ятою статті 40 Закону в редакції від 27.03.2014 умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту пропозиції конкурсних торгів або цінової пропозиції (у тому числі ціни за одиницю товару) переможця процедури закупівлі. Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадків:

1) зменшення обсягів закупівлі, зокрема з урахуванням фактичного обсягу витратків замовника;

2) зміни ціни за одиницю товару не більш як на 10 відсотків у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що зазначена зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі;

3) покращення якості предмета закупівлі за умови, що таке покращення не призведе до збільшення суми, визначеної у договорі;

4) продовження строку дії договору та виконання зобов'язань щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг у разі виникнення документально підтверджених об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, у тому числі форс-мажорних обставин, затримки фінансування витрат замовника за умови, що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної у договорі;

5) зміни умов у зв'язку із застосуванням положень частини шостої цієї статті;

6) узгодженої зміни ціни в бік зменшення (без зміни кількості (обсягу) та якості товарів, робіт і послуг);

7) зміни ціни у зв'язку із зміною ставок податків і зборів пропорційно до змін таких ставок;

8) зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу інфляції, зміни курсу іноземної валюти у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни залежно від зміни такого курсу, зміни біржових котирувань, регульованих цін (тарифів) і нормативів, які застосовуються в договорі про закупівлю.

При цьому частиною першою статті 638 Цивільного кодексу України визначено, що договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору.

Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

Водночас частинами другою та третьою статті 180 Господарського кодексу України передбачено, що господарський договір вважається укладеним, якщо між сторонами у передбачених законом порядку та формі досягнуто згоди щодо усіх його істотних умов. Істотними є умови, визнані такими за законом чи необхідні для договорів даного виду, а також умови, щодо яких на вимогу однієї із сторін повинна бути досягнута згода. При укладенні господарського договору сторони зобов'язані у будь-якому разі погодити предмет, ціну та строк дії договору.

Разом з тим 20.04.2014 набрав чинності Закон України "Про здійснення державних закупівель" від 10.04.2014 № 1197-VII (далі – Закон).

Відповідно до частини третьої статті 2 Закону дія цього Закону не поширюється на випадки, якщо предметом закупівлі є, зокрема послуги фінансових установ, в тому числі міжнародних фінансових організацій, пов'язані із залученням кредитних ресурсів та коштів до статутного капіталу замовником.

У свою чергу відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги) фінансова установа – це юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг, а також інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг, у випадках, прямо визначених законом, та внесена до відповідного реєстру в установленому законом порядку. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг, а у випадках, прямо визначених законом, - інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг. Не є фінансовими установами (не мають статусу фінансової установи) незалежні фінансові посередники, що надають послуги з видачі фінансових гарантій в порядку та на умовах, визначених Митним кодексом України.

Визначення терміну “фінансова послуга” наведено у пункті 5 частини першої статті 1 Закону про фінансові послуги.

При цьому фінансовими вважаються послуги, визначені у частині першій статті 4 Закону про фінансові послуги.

Таким чином, у разі якщо замовником передбачена закупівля, зокрема послуг фінансових установ, пов'язаних із залученням кредитних ресурсів замовником, то таку закупівлю замовник може здійснювати без проведення процедур закупівель відповідно до абзацу десятого частини третьої статті 2 Закону.

Водночас відповідно до пункту 1 розділу XI “Прикінцеві положення” Закону цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Так, здійснення державних закупівель у порядку, встановленому цим Законом, розпочинається з дня набрання чинності цим Законом, тобто з 20.04.2014.

Статтею 58 Конституції України встановлено, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Разом з цим відповідно до рішення Конституційного Суду України від 09.02.1999 № 1-рп/99 надання зворотної дії в часі нормативно-правовим актам може бути передбачено шляхом прямої вказівки про це в законі або в іншому нормативно-правовому акті.

Ураховуючи, що така вказівка у вказаному Законі відсутня, його дія не поширюється на правовідносини суб'єктів сфери державних закупівель, які виникли до 20.04.2014.

**Заступник директора департаменту
державних закупівель та державного
замовлення – начальник відділу**

Святослав ПЕРЕСУНЬКО